

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

Sayı	25	Konu: Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Trafik ve Çevre Dersi Programı
Tarih	23/03/2022	
Kurulda Gör. Tarihi	17/03/2022	
Önceki Kararın Tarih ve Sayısı	15/07/2015 -37	

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 01/03/2022 tarihli ve E.10058203-101.04-44727429 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Trafik ve Çevre Dersi Programı'nın ekli örneğine göre kabulü,

Kurulumuzun 15/07/2015 tarihli ve 37 sayılı kararıyla kabul edilen Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Trafik ve Çevre Dersi Programı'nın uygulamadan kaldırılması hususunu uygun görüşle arz ederiz.

Prof. Dr. Münevver ÜÇER
Üye

Prof. Dr. Mehmet KARATAŞ
Üye

Prof. Dr. Bülent DİLMAÇ
Üye

Prof. Dr. Mustafa GÜNDÜZ
Üye

Doç. Dr. Cem GENÇOĞLU
Üye

Dr. Mehmet GÜNDÜZ
Üye

Dr. Hüseyin YORULMAZ
Üye

Kâmil YEŞİL
Üye

Ercan TÜRK
Üye

Dr. Hüseyin KORKUT
Üye

Prof. Dr. Cihad DEMİRLİ
Kurul Başkanı

UYGUNDUR
.../.../2022

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

PROGRAMIN ALAN ADI	:	
PROGRAMIN SEVİYESİ	:	
PROGRAMIN KREDİSİ	:	
PROGRAMIN ADI	:	Motorlu Taşıt Sürücülerini Kursu Trafik ve Çevre Dersi Programı
PROGRAMIN DAYANAĞI	:	Bu programın hazırlanmasında 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu, bu Kanunlara bağlı Yönetmelikler ile Talim ve Terbiye Kurulunun 17.02.2021 tarihli ve 5 sayılı Kararı ile onaylanan Özel Kurslar Çerçeve Programı esas alınmıştır.

PROGRAMIN KAYIT KABUL ŞARTLARI

Bu program Karayolları Trafik Yönetmeliği ve Millî Eğitim Bakanlığı Motorlu Taşıt Sürücülerini Kursları Yönetmeliği'nde belirtilen şartları taşıyan bireyler için hazırlanmıştır.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Bu programı başarı ile tamamlayan kursiyerlerin aşağıdaki amaçlara ulaşmaları beklenmektedir:

1. Sürücülüğü ve yol güvenliğini etkileyen faktörleri kavramaları
2. Sürücü olma şartları ve sürücü belgeleri hakkında bilgi sahibi olmaları
3. Araç ve taşıtların tescil, hurda, sigorta ve muayene işlemlerini kavramaları
4. Karayolu çeşitleri, özellikleri ve yol kullanıcılarının karayolunu kullanma kurallarını kavramaları
5. Karayolu trafik güvenliği ile ilgili bilgileri kavramaları
6. Trafik işaret ve işaretçilerinin anlamlarını kavramaları
7. Hız kuralları, güvenli takip ve durma mesafesi ile ilgili bilgileri kavramaları
8. Manevra, durma, duraklama ve park etme kurallarını kavramaları
9. Geçiş üstünlüğü, geçiş hakkı ve geçiş kolaylığı ile ilgili bilgi sahibi olmaları
10. Trafikte tehlike algısı ile ilgili bilgileri kavramaları
11. Güvenli araç kullanımı ile ilgili bilgileri kavramaları
12. Trafik kazaları ve trafik kazalarında sürücülerin yükümlülükleri hakkında bilgi sahibi olmaları

13. Trafik ve yol denetimleri, elektronik denetim sistemleri ve işaretleri ile trafik kuralı ihlalleri ve idari yaptırımlar hakkında bilgi sahibi olmaları
14. Araçlarla ilgili teknik konuları kavramaları
15. Trafik ve çevre ilişkisini kavramaları

PROGRAMIN UYGULANMASI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Program içeriğindeki konuların işlenişinde anlatım, soru-cevap, tartışma, beyin fırtınası, örnek olay gibi öğretim yöntem ve teknikleri kullanılır. Ayrıca öğretim süresince basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene, somuttan soyuta, yakından uzağa ve yaşama yakınlık gibi öğrenme ilkeleri dikkate alınır.
2. Program içeriğinde yer alan konuların belirlenmesinde Avrupa Birliği müktesebatında yer alan sürücü eğitimi standartları, dünyadaki iyi ülke uygulamaları, sürücü eğitimi alanında yaşanan gelişmeler ve alan uzmanlarının görüşleri dikkate alınmıştır.
3. Kursiyerlerin anlamlı bir şekilde öğrenmesini sağlamak amacıyla konular gerçek yaşam durumlarıyla ilişkilendirilerek işlenir, konuyla ilgili sınıfta tartışma ortamı yaratılır ve kursiyerlerin deneyimlerini ve gözlemlerini paylaşmaları sağlanır.
4. Program süresince güvenli araç kullanımı; akan ve duran trafikte adaptif sürüş teknikleri; park etme, durma ve duraklama teknikleri; düz ve eğimli karayollarında sağa, sola, ileriye ve geriye manevra yapma teknikleri; geçiş üstünlüğüne sahip araçlar ve bu araçlara yol vermek amacıyla yapılan manevralar ile ilgili konular örnek videolarla desteklenerek işlenir. Trafik kazaları, trafikte kusurlu davranışlar, hukuki ve mali sorumluluk konularının işlenişinde güncel kaza haberleri ile trafik kazaları ve ilgili istatistikler verilir. Trafikte tehlike algısı, harita, şehir planı ve yolbul (navigasyon) sistemlerini kullanma konuları görsellerle desteklenerek işlenir.
5. Bu programı başarı ile tamamlayan kursiyerler sürücü belgesi almak için gerekli koşullardan birini sağlamış olur.

EĞİTİCİNİN NİTELİKLERİ

Bu programda Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği'nde belirtilen şartları taşıyan kişiler eğitici olarak görevlendirilir.

PROGRAMIN SÜRESİ

Bu program günde en az 2, en fazla 6 ders saati olacak şekilde uygulanır.

Teorik Eğitim Süresi : 16 ders saati

Uygulamalı Eğitim Süresi : -

Toplam Süre : 16 ders saati

PROGRAMIN ÜNİTE/KONU, KAZANIM VE SÜRE DAĞILIMI

ÖZEL MOTORLU TAŞIT SÜRÜCÜLERİ KURSU TRAFİK VE ÇEVRE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI		
ÜNİTE/KONU	KAZANIM VE AÇIKLAMALARI	SÜRE
A. SÜRÜCÜLÜĞÜ VE YOL GÜVENLİĞİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER 1. Duyular a. Görme b. İşitme c. Koku alma ç. Hissetme 2. Fiziksel ve Zihinsel Faktörler a. Zindelik ve konsantrasyon b. Hastalıklar c. Geçici bedensel engeller ç. Dikkat dağınıklığı d. Yanılsama	<ol style="list-style-type: none"> 1. Duyuların sürücülüğe ve yol güvenliğine etkilerini açıklar. 2. Sürücünün fiziksel ve zihinsel durumunun sürücülüğe etkilerini açıklar.	Teorik Eğitim Süresi: 1 Ders Saati Uygulamalı Eğitim Süresi: -

<p>B. SÜRÜCÜ OLMA ŞARTLARI VE SÜRÜCÜ BELGELERİ</p> <p>1. Sürücü Belgesi Alma Süreci</p> <p>a. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'na göre Millî Eğitim Bakanlığının görev ve yetkileri</p> <p>b. Özel motorlu taşıt sürücüleri kurslarının ve sürücü davranışlarını geliştirme eğitim merkezlerinin görevleri</p> <p>2. Sürücü Adaylarında Aranılan Şartlar</p> <p>a. Yaş şartı</p> <p>b. Eğitim şartı</p> <p>c. Sağlık şartı</p> <p>ç. Adli sicil kaydı şartı</p> <p>d. Deneyim şartı</p> <p>e. Diğer şartlar</p> <p>f. Sürücü belgelerinin uluslararası karşılıklı tanınmalarıyla ilgili hususlar</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Millî Eğitim Bakanlığının 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda belirtilen trafik ve sürücü eğitimleri hakkındaki görev, yetki ve sorumluluklarını açıklar. 2. Sürücü belgesi alma sürecinde özel motorlu taşıt sürücüleri kurslarının ve sürücü davranışlarını geliştirme eğitim merkezlerinin görevlerini açıklar. 3. Sürücü belgesi alma sürecindeki işlemleri sıralar. 4. Sürücü adaylarında aranılan şartları açıklar. <i>Sağlık şartları konusunda Sürücü Adayları ve Sürücülerde Aranacak Sağlık Şartları ile Muayenelerine Dair Yönetmelik hükümleri üzerinde durulur.</i> 5. Sürücü, şoför ve sürücü belgesi kavramlarını tanımlar. 6. Sürücülerin yasal ve ahlaki sorumluluklarını açıklar. <i>Sürücülerin canlıya ve çevreye duyarlı davranmaları ve aracı güvenli bir şekilde kullanmak için gereken sorumluluğa sahip olmaları gerektiği vurgulanır.</i> 7. Sürücü belgesi sınıflarını ve araç kullanma yetkilerini ayırt eder. 8. Sürücü belgelerinin geçerlilik sürelerini ve yenilenme şartlarını açıklar. 9. Aday sürücülüğün sorumluluk ve yükümlülüklerini açıklar. 10. Sürücü sertifikasının sürücü belgesine dönüştürme aşamalarını sıralar. 11. Organ bağışının önemini açıklar. 12. Organ bağışı için gerekli şartları açıklar.	<p>Teorik Eğitim Süresi: 1 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>
--	---	--

3. Sürücü, Şoför ve Sürücü Belgesi 4. Sürücülerin Sorumlulukları ve Topluma Verdikleri Söz 5. Sürücü Belgesi Sınıfları ve Araç Kullanma Yetkileri 6. Sürücü Belgelerinin Geçerlilik Süreleri ve Yenilenme Şartları 7. Aday Sürücü Belgesi a. Aday sürücülerin uyması gereken kurallar ve sürücü belgesinin iptal sebepleri b. Aday sürücü belgesi iptal edilenlerin yeniden sürücü belgesi alabilmeleri için müracaat şartları 8. Sürücü Sertifikasını Sürücü Belgesine Dönüştürme 9. Organ Bağışı		

<p>C. ARAÇ VE TAŞITLARIN TESCİL, SİGORTA VE MUAYENE İŞLEMLERİ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Araç ve Taşıtın Tanımı 2. Araç Çeşitleri ve Sınıfları 3. Motorlu Araçların Tescil İşlemleri 4. Hukuki Sorumluluklar ve Araç Sigortaları 5. Araç Muayenesi	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'na göre araç ve taşıtları tanımlar. 2. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda belirtilen araç çeşitlerini ve sınıflarını ayırt eder. 3. Motorlu araçların tescili için istenen belgeleri ve yapılması gereken işlemleri açıklar. <i>Araç sahibi ve işleten kavramları, motorlu taşıt tescil belgesi, araç tescil plakası, tescil zorunluluğu ve tescile tabi araçlar, tescile yetkili kuruluşlar, satış ve devirlerde tescil işlemleri üzerinde durulur.</i> 4. Motorlu taşıtlarla ilgili sigorta çeşitlerini ve hukuki sorumlulukları açıklar. <i>Zorunlu mali sorumluluk sigortası (trafik sigortası), zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası, kasko ve diğer sigortalar, zorunlu sigortaları yaptırmadan karayolunda motorlu taşıt kullanma yasağı konuları üzerinde durulur.</i> 5. Araç muayenesi ile ilgili bilgileri açıklar. <i>Araç muayenesi istasyonlarında verilen hizmetler, araç muayenesine yetkili kuruluşlar, bu kuruluşların yetki ve sorumlulukları, muayene yaptırma zorunluluğu, muayene süreleri, muayene için araçlarda aranan asgari şartlar ve yasal sorumluluklar üzerinde durulur.</i> 6. Araçların muayene sürelerini ve zorunluluğunu araç sınıflarına göre ayırt eder.	<p>Teorik Eğitim Süresi: 1 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>
---	---	--

<p>Ç. KARAYOLU ÇEŞİTLERİ VE KARAYOLUNU KULLANMA KURALLARI</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Karayolunun Tanımı ve Çeşitleri 2. Karayolunun Unsurları 3. Karayolunu Kullanma Kuralları 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’na göre karayolunu tanımlar. 2. Karayolu çeşitlerini ayırt eder. <i>Tek yönlü karayolu, iki yönlü karayolu, bölünmüş karayolu, otoyol, motorlu taşıt yolları, bağlantı yolları ve geçiş yolu kavramları üzerinde durulur.</i> 3. Karayolunun unsurlarını açıklar. <i>Geçit, viyadük (köprü yol), köprü, menfez ve tünel kavramları üzerinde durulur.</i> 4. Karayolunu kullanma kurallarını açıklar. <i>Otoyol kuralları, özel yollar ve özel yol bölümleri tanıtılır.</i> 	<p>Teorik Eğitim Süresi: 1 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>
<p>D. KARAYOLU TRAFİK GÜVENLİĞİ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dünyada Trafik Güvenliği 2. Trafik Güvenliğini İnceleyen Uluslararası Kuruluşlar 3. Güvenli Sistem Yaklaşımı ve “Hedef Sıfır Kaza Vizyonu”nun İlkelerine Genel Bakış 4. 2021-2030 Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi ve 2021-2023 Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planı 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Trafik güvenliği konusunda dünya genelinde yürütülen örnek çalışmaları açıklar. 2. Trafik güvenliği konusunda faaliyet gösteren uluslararası kuruluşların görevlerini açıklar. 3. Güvenli sistem yaklaşımı ve “Hedef Sıfır Kaza Vizyonu”nun ilkelerini açıklar. 4. 2021-2030 Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi ile ilgili bilgileri açıklar. 5. 2021-2023 Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planı ile ilgili bilgileri açıklar. 	<p>Teorik Eğitim Süresi: 1 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>

<p>5. Karayolu Yapısının ve Trafik İşaretlerinin Önemi ve Uluslararası Dili</p> <p>6. Yol Kullanıcıların Çeşitleri</p>	<p>6. Karayolunun yapısının ve karayolu üzerinde bulunan trafik işaretlerinin trafik güvenliği açısından önemini açıklar.</p> <p><i>Karayolu yapısının ve trafik işaretlerinin korunması gerektiği ve karayolu güvenliğine karşı işlenen suçlar ile bu suçların cezaları üzerinde durulur.</i></p> <p>7. Trafik işaretlerinin uluslararası dili ile ilgili bilgileri açıklar.</p> <p>8. Yol kullanıcılarını tanımlar.</p> <p><i>Savunmalı (korunmalı) ve savunmasız (korunmasız) yol kullanıcılarını tanımlaması beklenir.</i></p>	
<p>E. TRAFİK İŞARET VE İŞARETÇİLERİ</p> <p>1. Trafik İşaretlerinin Tanımı ve Amacı</p> <p>2. Trafik İşaretlerinin Çeşitleri ve Nitelikleri</p> <p>3. Trafik İşaretlerine Uyma Zorunluluğu ve Uymada Öncelik-Yetki Sıralaması</p> <p>4. Trafik Görevlilerinin Trafiği Yönetme Hareketleri</p> <p>5. Işıklı ve Sesli Trafik İşaretleri ve Cihazları</p> <p>6. Trafik İşaret Levhaları</p>	<p>1. Trafik işaretlerini tanımlar.</p> <p>2. Trafik işaretlerinin amacını açıklar.</p> <p>3. Trafik işaretlerinin çeşitlerini ayırt eder.</p> <p>4. Trafik işaretlerinin niteliklerini açıklar.</p> <p>5. Trafik işaretlerine uymada öncelik ve yetki sıralamasını açıklar.</p> <p><i>Trafik görevlilerinin trafiğe müdahale yetkisi ve yol kullanıcılarının trafik görevlilerinin talimatlarına uyma zorunluluğu üzerinde durulur.</i></p> <p>6. Polis ve zabitanın trafiği yönetme hareketlerinin anlamını açıklar.</p>	<p>Teorik Eğitim Süresi: 2 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>

<p>7. Yatay İşaretleme Çeşitleri</p>	<p>7. Işıklı ve sesli trafik işaretleri ve cihazları ile ilgili bilgileri açıklar. <i>Işıklı ve sesli trafik işaretlerinin tanımı, ışıklı trafik işareti cihazlarında kullanılan renkler, ışıklı trafik işareti cihazı çeşitleri ve bu cihazlar devre dışı kaldığında uyulması gereken kurallar üzerinde durulur.</i></p> <p>8. Trafik işaret levhaları ile ilgili bilgileri açıklar. <i>Trafik işaret levhalarının tanımı, tehlike uyarı levhaları (T-Grubu), tehlike uyarı levhalarını gören sürücünün sergilemesi gereken davranışlar, trafik tanzim levhaları (TT-Grubu), bilgi işaretleri (B-Grubu), duraklama ve park etme levhaları (P-Grubu), duraklama ve park etme levhalarını gören sürücünün sergilemesi gereken davranışlar, yol yapım-bakım levhaları (YB-Grubu), yol yapım-bakım levhalarını gören sürücünün sergilemesi gereken davranışlar, paneller (PL-grubu) ve otoyol levhaları üzerinde durulur.</i></p> <p>9. Yatay işaretleme ile ilgili bilgileri açıklar. <i>Yatay işaretlemenin tanımı ve çeşitleri üzerinde durulur.</i></p>	
<p>F. HIZ KURALLARI, TAKİP VE DURMA MESAFESİ</p> <p>1. Hızın Tanımı</p> <p>2. Güvenli ve Uygun Hız Seçimi</p> <p>3. Hızın Sürücü Davranışı Üzerindeki Etkileri</p>	<p>1. Hız kavramını tanımlar.</p> <p>2. Güvenli ve uygun hız seçiminin trafikteki önemini açıklar. <i>Aracın cinsi, hava, yol, yük ve çevre koşullarına göre araç hızını ayarlama dikkat edilecek hususlar üzerinde durulur.</i></p> <p>3. Hızın sürücü davranışı üzerindeki etkilerini açıklar.</p> <p>4. Araç cinsine göre yasal hız sınırlarını ayırt eder.</p>	<p>Teorik Eğitim Süresi: 1 Ders Saati</p>

<ol style="list-style-type: none"> 4. Araç Cinsine Göre Yasal Hız Sınırları 5. Azami Hız Sınırlarının Aşılabilceği Durumlar 6. Hız Kontrol ve Elektronik Denetleme Sistemleri (EDS) 7. Hız Sınırı İhlalleri ve Bu İhlallere Karşı Verilecek Cezalar 8. Güvenli Takip Mesafesinin Tanımı 9. Güvenli Takip Mesafesinin Hesaplanması ve Kontrolü 10. Hız-Takip Mesafesi İlişkisi 11. Konvoy Hâlinde Giden Araçlar Arasında Güvenli Takip Mesafesi 12. Farklı Yol, Hava, Çevre ve Yük Şartlarına Göre Güvenli Takip Mesafesi 13. Yan Yana Giden Araçlar Arasındaki Güvenli Mesafe 14. Bisiklet ve Motorlu Bisiklet Sürücülerini ile Yan Yana Gitme	<ol style="list-style-type: none"> 5. Azami hız sınırlarının aşılabilceği durumları sıralar. 6. Hız kontrol ve denetleme sistemleri ile ilgili bilgileri açıklar. 7. Hız sınırı ihlalleri ve bu ihlallere karşı verilecek cezalar ile ilgili bilgileri açıklar. 8. Güvenli takip mesafesini tanımlar. 9. Güvenli takip mesafesini hesaplama ve kontrol etme ile ilgili bilgileri açıklar. 10. Hız-takip mesafesi ilişkisini açıklar. 11. Konvoy hâlinde giden araçlar arasında korunması gereken güvenli takip mesafesini açıklar. 12. Farklı yol, hava, çevre ve yük şartlarına göre güvenli takip mesafesini hesaplama ve kontrol etme ile ilgili bilgileri açıklar. 13. Yan yana giden araçlar arasında olması gereken güvenli mesafeyi açıklar. 14. Bisiklet ve motorlu bisiklet sürücülerini ile yan yana giderken dikkat edilmesi gereken hususları açıklar. 15. Duran araçların yanından geçerken dikkat edilmesi gereken hususları açıklar. <i>Duran araçların yanından geçerken karşılaşılabilecek olası tehlikeler üzerinde durulur.</i>	<p>Uygulamalı Eğitim Süresi:</p> <p>-</p>
---	---	---

<p>15. Duran Araçların Yanından Geçme ve Olası Tehlikeler</p> <p>16. Durma Mesafesi</p>	<p>16. Durma mesafesi ile ilgili bilgileri açıklar.</p> <p><i>Reaksiyon mesafesi, fren mesafesi, toplam durma mesafesi ve durma mesafesini etkileyen faktörler üzerinde durulur.</i></p>	
<p>G. MANEVRA, DURMA, DURAKLAMA VE PARK ETME KURALLARI</p> <p>1. Manevranın Tanımı ve Kuralları</p> <p>2. Sağa ve Sola Dönüş Kuralları</p> <p>3. Geri Gitme ve Geriye Dönüş (U Dönüşü) Manevraları</p> <p>4. Araç Geçme (Sollama) Kuralları</p> <p>5. Geçilen Araç Sürücüsünün Davranışları</p> <p>6. Durma, Duraklama ve Park etme</p> <p>7. Duraklama ve Park Etmede Alınacak Önlemler</p> <p>8. Duraklama ve Park Yasaklarına Uymamanın Suç ve Cezaları</p> <p>9. Özel Manevralar</p>	<p>1. Manevrayı tanımlar.</p> <p>2. Manevra kurallarını açıklar.</p> <p>3. Kurallarına uygun şekilde manevra yapmanın trafik güvenliği için önemini açıklar.</p> <p>4. Sağa ve sola dönüş kurallarını açıklar.</p> <p>5. Geri gitme ve geriye dönüş (U dönüşü) manevraları ile ilgili bilgileri açıklar.</p> <p><i>Geri gidilebilecek durumlar, U dönüşü manevrası yapılabilecek yerler ve U dönüşü yasakları üzerinde durulur.</i></p> <p>6. Araç geçmede (sollamada) dikkat edilmesi gereken kuralları sıralar.</p> <p>7. Geçilen araç sürücüsünün sergilemesi gereken davranışları açıklar.</p> <p>8. Durma, duraklama ve park etme kavramlarını tanımlar.</p> <p>9. Duraklama ve park etmenin yasak olduğu yerleri ve bunlarla ilgili levhaları ayırt eder.</p> <p>10. Duraklama ve park etmede alınacak önlemleri açıklar.</p> <p>11. Duraklama ve park yasaklarının ihlal edildiği durumlarda verilecek cezalarını açıklar.</p>	<p>Teorik Eğitim Süresi:</p> <p>1 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi:</p> <p>-</p>

<p>10. Bisiklet, Motorlu Bisiklet, Motosiklet ve Traktör Sürücüleri ile İlgili Kurallar</p>	<p>12. Özel manevraları açıklar. 13. Bisiklet, motorlu bisiklet, motosiklet ve traktör sürücülerinin uyması gereken kuralları açıklar.</p>	
<p>H. GEÇİŞ ÜSTÜNLÜĞÜ, GEÇİŞ HAKKI VE GEÇİŞ KOLAYLIĞI</p> <p>1. Geçiş Üstünlüğü</p> <p>2. Geçiş Hakkı</p> <p>a. Kavşaklar ve kavşaklarda geçiş hakkı kuralları</p> <p>b. Demiryolu geçitleri (hemzemin geçitler) ve demiryolu geçitlerinde geçiş hakkı kuralları</p> <p>c. Yaya, okul geçidi ve okul bölgesinde geçiş hakkı kuralları</p> <p>3. Geçiş Kolaylığı Sağlama</p>	<p>1. Geçiş üstünlüğünü tanımlar.</p> <p>2. Geçiş üstünlüğü ile ilgili bilgileri açıklar.</p> <p><i>Geçiş üstünlüğüne sahip araçlar ve öncelik sırası, geçiş üstünlüğünün kullanılma koşulları, geçiş üstünlüğüne sahip araçların sesli ve ışıklı uyarı sistemleri, geçiş üstünlüğüne sahip araçlarla karşılaşmalarda sergilenmesi gereken davranışlar, geçiş üstünlüğüne sahip araçlara yol verme uygulamaları (fermuar tekniği), geçiş üstünlüğüne sahip araçlarda kullanılan sesli ve ışıklı uyarı cihazlarını izin almadan takma suçu ve bu suça yönelik cezalar üzerinde durulur.</i></p> <p>3. Geçiş hakkını tanımlar.</p> <p>4. Geçiş hakkı ile ilgili bilgileri açıklar.</p> <p>5. Kavşaklarla ilgili bilgileri açıklar.</p> <p><i>Kavşağın tanımı, kavşaklarla ilgili trafik işaretleri, kontrollü kavşak, kontrolsüz kavşak, dönel kavşak, klasik dönel kavşak ve modern dönel kavşak konuları üzerinde durulur.</i></p>	<p>Teorik Eğitim Süresi: 1 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>

6. Kavşaklarda geçiş hakkı kuralları ile ilgili bilgileri açıklar.
Kavşakların bloke edilmesi yasağı, kavşaklara yaklaşma hızı ve durulacak yer, karayolundan geçiş yoluna giriş ve çıkışlarda sergilenmesi gereken davranışlar, kontrolsüz kavşaklarda geçiş hakkı kuralları ve dönel kavşakların kullanım kuralları üzerinde durulur.
7. Demiryolu geçitleri (hemzemin geçit) ile ilgili bilgileri açıklar.
Demiryolu geçidinin tanımı, kontrollü demiryolu geçitleri (bariyerli) ve kontrolsüz demiryolu geçitleri (bariyersiz) üzerinde durulur.
8. Demiryolu geçitlerinde geçiş hakkı kuralları ile ilgili bilgileri açıklar.
Demiryolu geçitlerinde sergilenmesi gereken davranışlar, olası risk ve tehlikeler üzerinde durulur.
9. Yaya, okul geçidi ve okul bölgesi kavramlarını tanımlar.
10. Yaya, okul geçidi ve okul bölgesinde geçiş hakkı kuralları ile ilgili bilgileri açıklar.
Yaya, okul geçidi ve okul bölgesinde yayaların ve öğrencilerin ilk geçiş hakkı kuralı üzerinde durulur.
11. Geçiş kolaylığı sağlama kavramını tanımlar.

	<p>12. Geçiş kolaylığı sağlama ile ilgili bilgileri açıklar.</p> <p><i>Daralan yollarda uyulması gereken kurallar, yol üzerinde bulunan engellerle karşılaşmalarda sergilenmesi gereken davranışlar ve dar yollarda trafik güvenliğini ve akışını engelleyecek şekilde yavaş araç kullanmanın trafik güvenliğine ve akışına etkisi üzerinde durulur.</i></p>	
<p>I. TRAFİKTE TEHLİKE ALGISI (ÖNGÖRÜLÜ SÜRÜCÜLÜK BECERİSİ)</p> <p>1. Trafikte Tehlike ve Risk Kavramları</p> <p>2. Trafikte Karşılaşılabilecek Tehlike ve Riskler</p> <p>a. Savunmasız (korunmasız) yol kullanıcıları ile karşılaşılabilecek tehlike ve riskler</p> <p>b. Mevsim geçişlerinde karşılaşılabilecek tehlike ve riskler</p> <p>c. Hava durumuna bağlı karşılaşılabilecek tehlike ve riskler</p> <p>ç. Çevre ve yolun fiziki yapısından kaynaklanabilecek tehlike ve riskler</p>	<p>1. Trafikte tehlike ve risk kavramlarını tanımlar.</p> <p>2. Trafikte karşılaşılabilecek tehlike ve riskleri sıralar.</p> <p>3. Savunmasız (korunmasız) yol kullanıcılarını ayırt eder.</p> <p><i>Yayalar, çocuklar ve yaşlılar, engelliler, hayvanlar, bisiklet sürücüleri, motorlu bisiklet ve motosiklet sürücüleri ve motorsuz taşıt sürücüleri üzerinde durulur.</i></p> <p>4. Savunmasız (korunmasız) yol kullanıcıları ile trafikte karşılaşılabilecek tehlike ve riskleri açıklar.</p> <p>5. Mevsim geçişlerinde trafikte karşılaşılabilecek tehlike ve riskleri açıklar.</p> <p>6. Hava durumuna bağlı trafikte karşılaşılabilecek tehlike ve riskleri açıklar.</p> <p>7. Çevre ve yolun fiziki yapısından kaynaklanabilecek tehlike ve riskleri açıklar.</p> <p>8. Gün batımı ve gün doğumu geçişlerinde trafikte karşılaşılabilecek tehlike ve riskleri açıklar.</p> <p>9. Gece araç kullanma sırasında trafikte karşılaşılabilecek tehlike ve riskleri açıklar.</p>	<p>Teorik Eğitim Süresi: 1 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>

<p>d. Gün batımı ve gün doğumu geçişlerinde karşılaşılabilecek tehlike ve riskler</p> <p>e. Gece araç kullanma sırasında karşılaşılabilecek tehlike ve riskler</p> <p>f. Kavşaklarda karşılaşılabilecek tehlike ve riskler</p> <p>g. Dikkat dağıtıcı uğraşılardan kaynaklanabilecek tehlike ve riskler</p> <p>h. Köy, mezra ve tarım alanlarında karşılaşılabilecek tehlike ve riskler</p> <p>1. Römorklu araç kullanırken karşılaşılabilecek tehlike ve riskler</p> <p>i. Şehirler arası uzun yolculukların sonunda şehir içi trafiğine girişte karşılaşılabilecek olası tehlike ve riskler</p> <p>j. Araç kullanma tekniğinden kaynaklanabilecek tehlike ve riskler</p>	<p>10. Kavşaklardaki karşılaşılabilecek tehlike ve riskleri açıklar.</p> <p>11. Sürüş sırasında araç içinde dikkat dağıtıcı uğraşılardan yol açabileceği tehlike ve riskleri açıklar.</p> <p>12. Köy, mezra ve tarım alanlarında karşılaşılabilecek tehlike ve riskleri açıklar.</p> <p>13. Römorklu araç kullanırken karşılaşılabilecek tehlike ve riskleri açıklar.</p> <p>14. Şehirler arası uzun yolculukların sonunda şehir içi trafiğine girişte karşılaşılabilecek olası tehlike ve riskleri açıklar.</p> <p>15. Araç kullanma tekniğinden kaynaklanabilecek tehlike ve riskleri açıklar.</p> <p>16. Trafik yoğunluğu olan yollarda araç kullanımından kaynaklanabilecek tehlike ve riskleri açıklar.</p> <p>17. Hız limitlerini aşma sonucu oluşabilecek tehlike ve riskleri açıklar.</p> <p>18. Trafik işaretlerinin görünmesini engelleyen durumlar sonucunda oluşabilecek tehlike ve riskleri açıklar.</p> <p>19. Yaya geçidi tabelası bulunan ancak sinyalizasyon bulunmayan yaya ve okul geçitlerinde oluşabilecek tehlike ve riskleri açıklar.</p>	
---	--	--

<p>k. Trafik yoğunluğu olan yollarda araç kullanımından kaynaklanabilecek tehlike ve riskler</p> <p>l. Hız limitlerini aşma sonucu oluşabilecek tehlike ve riskler</p> <p>m. Trafik işaretlerinin görünmesini engelleyen durumlar sonucunda oluşabilecek tehlike ve riskler</p> <p>n. Yaya geçidi tabelası bulunan ancak sinyalizasyon bulunmayan yaya ve okul geçitlerinde oluşabilecek tehlike ve riskler</p>		
<p>İ. GÜVENLİ ARAÇ KULLANMA</p> <p>1. Trafik Kurallarına ve Adabına Uygun Araç Kullanma</p> <p>2. Güvenli Sürüşü Olumsuz Etkileyen Faktörler</p> <p>a. Alkol, uyuşturucu ve uyarıcı maddelerin kullanımı</p>	<p>1. Trafik kurallarına ve adabına uygun araç kullanmanın karayolu güvenliğine etkisini açıklar.</p> <p>2. Alkol, uyuşturucu ve uyarıcı maddelerin insan vücuduna ve karayolu güvenliğine etkilerini açıklar.</p> <p>3. Bazı reçeteli ve reçetesiz ilaçların insan vücuduna ve karayolu güvenliğine etkilerini açıklar.</p>	<p>Teorik Eğitim Süresi: 1 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>

<p>b. Bazı reçeteli ve reçetesiz ilaçların kullanımı</p> <p>c. Yorgun, dalgın ve uykusuz araç kullanma</p> <p>3. Koruyucu Teçhizatları Kullanma</p> <p>4. Araç Cinsi, Yol, Çevre, Hava, Mevsim ve Yük Durumuna Göre Araç Kullanma</p> <p>5. Trafik Psikolojisi</p>	<p>4. Yorgun, dalgın ve uykusuz araç kullanmanın karayolu güvenliğine etkilerini açıklar.</p> <p>5. Kullanılması zorunlu koruyucu teçhizatların sürücü ve yolcu güvenliği üzerindeki etkilerini açıklar. <i>Koruyucu teçhizatların kullanılmayacağı istisnai durumlar üzerinde durulur.</i></p> <p>6. Aracın cinsi, yol, çevre, hava, mevsim ve yük durumuna göre araç kullanmanın karayolu güvenliği üzerindeki etkilerini açıklar.</p> <p>7. Trafik psikolojisi ile ilgili bilgileri açıklar. <i>Psikolojik faktörlerin sürücülüğe etkisi, trafikte sistem kuramı, sürücü davranışlarının trafik sistemi üzerindeki etkisi ve riskli sürücü davranışlarını tahmin etme yöntemleri üzerinde durulur.</i></p>	
<p>J. TRAFİK KAZALARI VE TRAFİK KAZALARINDA SÜRÜCÜLERİN YÜKÜMLÜLÜKLERİ</p> <p>1. Trafik Kazaları</p> <p>2. Kazaya Müdahale Edecek Diğer Sürücülerin Sorumlulukları</p> <p>3. Trafik Kazalarına İlişkin Genel İstatistikler</p>	<p>1. Trafik kazasını tanımlar.</p> <p>2. Trafik kazaları ile ilgili bilgileri açıklar. <i>Kaza faktörleri ve çeşitleri, kaza yerinde alınacak güvenlik önlemleri, trafik kazalarında uygulanacak yasal işlemler, trafik kazalarına el koyma, trafik kazalarına karışanların sorumlulukları, trafik kazalarında asli kusurlu hâller, sürücü kusurlarının tespiti, kusur payları ve kusurlu davranışlar, kaza tespit tutanağının düzenlenmesi, trafik kazalarında sürücülerin kendi aralarında uzlaşması ve kaza tespit tutanağı tutulabilecek şartlar üzerinde durulur.</i></p>	<p>Teorik Eğitim Süresi: 1 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>

<p>4. Trafik Kazası Tespit Tutanağı Düzenleme</p>	<p>3. Kazaya müdahale edecek diğer sürücülerin sorumluluklarını açıklar. <i>Kaza yerine yaklaşma, güvenlik önlemlerini alma ve ilk yardım uygulaması ile ilgili sorumluluklar üzerinde durulur.</i></p> <p>4. Trafik kazalarına ilişkin genel istatistiki bilgileri açıklar.</p> <p>5. Trafik kazası tespit tutanağını düzenleme koşullarını ve usulünü açıklar. <i>Elektronik ortamda veya fiziki olarak düzenlenebilen trafik kazası tespit tutanakları üzerinde durulur.</i></p>	
<p>K. TRAFİK VE YOL DENETİMLERİ, TRAFİK KURALI İHLALLERİ VE İDARİ YAPTIRIMLAR</p> <p>1. Denetime Yetkili Kişi, Kurum ve Kuruluşlar</p> <p>2. Sürücü ve Yol Denetimi Görevlilerinin Davranışları</p> <p>3. Trafik Kuralı İhlalleri ve İdari Yaptırımlar</p>	<p>1. Karayollarında denetim yetkisine sahip kişi, kurum ve kuruluşları ve bunların görevlerini açıklar. <i>Trafik polisinin görev, yetki ve sorumlulukları, jandarma trafik personelinin görev, yetki ve sorumlulukları, Ulaştırma Bakanlığı yol kontrol ve denetim personelinin görev, yetki ve sorumlulukları, Karayolları Genel Müdürlüğü'nün yol kontrol ve denetim elemanlarının görev, yetki ve sorumlulukları, okul geçidi görevlileri ve demiryolu geçidi görevlileri üzerinde durulur.</i></p> <p>2. Sürücü ve yol denetimi görevlilerinin sergilemesi gereken davranışları açıklar.</p>	<p>Teorik Eğitim Süresi: 1 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>

	<p>3. Trafik kuralı ihlalleri ve idari yaptırımlar ile ilgili yasal düzenlemeleri açıklar. <i>Trafik kurallarını ihlal etmenin sonuçları, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda tanımlanan suç ve kabahatler, sürücü ve araçların trafikten men edilme şartları, Türk Ceza Kanunu'nda yer alan trafik güvenliği ile ilgili suçlar, trafik idari para cezalarının ödenmesi ve idari para cezalarına itiraz hakkı, motorlu taşıt vergilerini ödeme zamanı ve şekli, tahsile yetkili kuruluşlar, araç ve sürücü belgesi ile ilgili değişiklikleri bildirim süresi ve ilgili merci, tedbirsiz ve saygısız araç kullanma suçu konuları üzerinde durulur.</i></p>	
<p>L. ARAÇLARLA İLGİLİ TEKNİK KONULAR</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Araçların Boyutları ve Gabari 2. Yük ve Yolcu Taşıma Kuralları 3. Araç Üstü ve Arkası Yük Taşıma Üniteleri ve Çeşitleri 4. Römorklu Araç Kullanma Kuralları 5. Karayolunda Arızalanan Araçlara Yönelik Alınacak Önlemler 6. Arızalı Araçları Çekme 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Araçların boyutları ve gabari ile ilgili bilgileri açıklar. <i>Gabarinin tanımı, kamyon, çekici ve römorklarının arkalarında bulunması zorunlu trafik işaretleri üzerinde durulur.</i> 2. Yük ve yolcu taşıma kurallarını açıklar. 3. Araç üstü ve arkası yük taşıma ünitelerini ve çeşitlerini açıklar. 4. Römorklu araç kullanma kurallarını açıklar. <i>Araçlara bağlanan römorklar, teknik şartlar ve kurallar üzerinde durulur.</i> 5. Karayolunda meydana gelen araç arızalarına yönelik alınacak önlemleri sıralar. <i>Reflektör ve engel işaretinin kullanımı üzerinde durulur.</i> 	<p>Teorik Eğitim Süresi: 1 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>

<p>7. Araç Işıkları ve Sesli Uyarı Cihazı</p>	<p>6. Arızalanan araçları çekme kuralları ve yasal yükümlükler üzerinde durulur. 7. Araçlarda bulunan aydınlatma ve ikaz ışıkları ile sesli uyarı cihazını kullanma kurallarını açıklar.</p>	
<p>M. ÇEVRE BİLGİSİ</p> <p>1. Çevrenin Tanımı ve Çevre Koruma ile İlgili Genel Bilgiler</p> <p>2. Trafik ve Çevre İlişkisi</p> <p>3. Araçlardan Çevreye Yayılan Zararlı Maddeler</p> <p>4. Toplu Taşıma Araçları ve Bisiklet Kullanmanın Çevreye Faydaları</p> <p>5. Düzenli Olarak Araç Bakımı Yaptırmanın Çevre Üzerindeki Olumlu Etkileri</p> <p>6. Harita Kullanma ve Yön Bulma Cihazları (Navigasyon)</p>	<p>1. Çevreyi tanımlar.</p> <p>2. Çevreyi koruma ile ilgili bilgileri açıklar.</p> <p>3. Trafik ve çevre ilişkisini açıklar. <i>Araçtan çevreye çöp atma davranışının yasal sonuçları ve araçları gereksiz yere çalışır durumda bırakmanın çevreye verdiği zararlar üzerinde durulur.</i></p> <p>4. Araçlardan çevreye yayılan zararlı maddeleri açıklar.</p> <p>5. Toplu taşıma araçlarını ve bisiklet kullanmanın çevreye sağlayacağı faydaları açıklar.</p> <p>6. Düzenli olarak araç bakımı yaptırmanın çevre üzerindeki olumlu etkilerini açıklar.</p> <p>7. Harita kullanma ile ilgili bilgileri açıklar.</p> <p>8. Yön bulma cihazlarının kullanımı ile ilgili bilgileri açıklar.</p>	<p>Teorik Eğitim Süresi: 1 Ders Saati</p> <p>Uygulamalı Eğitim Süresi: -</p>
<p>TOPLAM SÜRE:</p>		<p>16 Ders Saati</p>

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME İLE İLGİLİ ESASLAR

Millî Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda ölçme ve değerlendirme yapılır.

BELGELENDİRME

Millî Eğitim Bakanlığı Özel Motorlu Taşıt Sürücüleri Kursu Yönetmeliği çerçevesinde belgelendirme yapılır.

PROGRAMIN UYGULAMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ GEREÇLERİ

1. Ders notları
2. Bilgisayar
3. Trafik işaret panosu
4. Çeşitli trafik kuralları ile ilgili resimler ve eğitim levhaları
5. Türkiye karayollarını gösteren harita
6. İl karayollarını gösteren harita ve bölgeye ait karayolu şeması
7. Dijital materyaller